

JAAAR- VERSLAG 2025

INLEIDING

Na een periode die gekenmerkt werd door verandering, bouwden we in 2025 verder aan een stabiel en duurzaam Babel. We verstevigden onze identiteit met een compleet nieuwe huisstijl en gaven verder vorm aan onze ambitie om een huis voor inclusieve podiumkunsten te worden. We zochten de verbinding op met collega-instellingen en verkenden uiteenlopende podiumkunstdisciplines. Ons spelersensemble was aanwezig in de stad en onze buurt, op verschillende plekken in Nederland en werd zowel off- als online voorgesteld aan veel nieuw publiek.

1. OVER BABEL

Babel zet zich in voor een samenleving waarin iedereen vrij is om anders te zijn en we verschillen tussen mensen waarderen. We bevorderen de artistieke toegankelijkheid van het podium.

Babel is een professioneel opererend gezelschap dat inclusiviteit en authenticiteit een podium geeft. We maken eigen producties en produceren met collega's uit de stad. Talent dat (nog) geen plek heeft op de kunstvak scholen bieden we een lesprogramma aan. Voor scholen zijn er schoolvoorstellingen en inclusieve theaterateliers. Nieuwe makers kunnen bij Babel terecht voor een residentieprogramma met ruimte voor onderzoek en een eigen productie.

MISSIE

Babel verhoogt de kwaliteit, de waardering en de zichtbaarheid van inclusieve podiumkunst.

VISIE

Met deze kerntaken dragen we bij aan een samenleving waarin:

- iedereen anders mag en kan zijn en verschillen worden gewaardeerd,
- makers met en zonder een beperking samenwerken en komen tot nieuwe vormen van kunst,
- inclusieve kunst een vanzelfsprekend onderdeel vormt van de culturele programmering,
- beleidsmakers, programmeurs en media het belang erkennen van inclusieve kunst in de samenleving,
- we een toename zien van een gemengd publiek dat inclusieve voorstellingen bezoekt en waardeert.

'TIMMETJE' - Foto: Kevin Kessels

2. ACTIVITEITEN

In 2025 vonden er 20 activiteiten en 88 opvoeringen plaats. Zo speelden we zes voorstellingen en één theateratelier en gaven we verschillende soorten presentaties. Babel was daarnaast de locatie voor uiteenlopende activiteiten van derden, zoals de Engage Biennale en de Tweede Kamerverkiezingen. Hieronder lichten we onze belangrijkste activiteiten uit. Een schematische weergave van de activiteiten en prestaties is op [pagina 5](#) te vinden.

EIGEN PRODUCTIES

TIMMETJE

In december speelde ons ensemble een muzikale en actuele bewerking van de kerstklassieker 'A Christmas Carol' van Charles Dickens. Een vrolijke voorstelling over serieuze vragen. Door een mix van verschillende lagen humor en diepzinnigheid was de voorstelling geschikt voor volwassenen én kinderen vanaf acht jaar.

COPRODUCTIES

NOORDERLICHT

Samen met Jonathan Bonny maakten we in 2024 een immersieve theatrale installatie waarin livemuziek, dans, poëzie en interactief lichtontwerp elkaar in een hoog tempo aanvulden en afwisselden. We speelden de voorstelling in 2025 op verschillende plekken in het land en sloten de tour af met een voorstellingsreeks op het Oerol Festival.

TIERGARTEN

In de muzikale voorstelling 'TIERGARTEN', die we samen met het DoelenEnsemble produceerden, kijkt een groep spelers met en zonder beperking terug op de massamoord op psychiatrisch patiënten in nazi-Duitsland. Dit aangrijpende verhaal wordt neergezet als een collectieve vertelling.

De acteurs spelen afwisselend daders, slachtoffers, familieleden, getuigen en ook zichzelf. Met de nodige zelfspot en een ontwapenende oprechtheid zorgen zij ervoor dat de voorstelling, ondanks het heftige onderwerp, niet te zwaar of sentimenteel wordt.

'TIERGARTEN' - Foto: Studio Flabbergasted

'TIERGARTEN' ging in mei 2025 in première en was na twaalf voorstellingen in ons eigen theater te zien in Utrecht en Eindhoven. In deze eerste reeks optredens werd 'TIERGARTEN' door het publiek als indrukwekkend en ontroerend ervaren. Naast de vele publieksreacties ontvingen we een lovende recensie van de Theaterkrant. In 2026 en 2027 zetten we de theatertour voort en gaan we onder andere naar Amsterdam, Den Bosch en Den Haag.

"Geerlings schreef een puntgaaf opgebouwde tekst die langzaam alle kelen in de ruimte dichtknijpt, mede omdat die deels wordt belichaamd door spelers die het in die tijd zelf zou zijn overkomen."

Wendy Lubberding (Theaterkrant)

Buitengewoon

'Buitengewoon' was een co-creatietraject van Babel, Circusstad Festival en maker Liza van Brakel. Na een geslaagde pilot in 2024 gingen dit jaar vier professionele circusartiesten en vier spelers met een beperking in duo's aan de slag met disciplines als Cyr wheel, (lucht)acrobatiek en jongleren. Hun dromen en ideeën vormden het uitgangspunt voor de inhoud van de optredens die in twee sets aan het publiek van Circusstad Festival werden gepresenteerd.

"Wat ik waardevol vond aan de samenwerking met Babel, is de openheid en het vertrouwen vanuit Babel en de spelers om echt vanuit gelijkwaardigheid te werken. 'Buitengewoon' liet voor mij zien hoeveel kracht er ontstaat wanneer je niet naast elkaar, maar mét elkaar creëert. Juist daar ontstaat het meest eerlijke en verrassende werk."

Liza van Brakel

Libido romantico

We verwelkomden het inclusieve Poolse gezelschap Teatr21 voor de voorstelling 'Libido romantico'. In 'Libido romantico' bevragen de spelers de hedendaagse maatschappij op basis van het tweehonderd jaar oude werk 'Ballads and Romances' van Adam Mickiewicz. Deze voorstelling was volledig Pools gesproken en werd voorzien van Nederlandse boventiteling.

Burst Your Bubble

In oktober 2025 was 'Burst Your Bubble' voor de tweede keer te zien bij Babel. Bij dit zintuiglijke evenement, georganiseerd door Babel, Rotterdam Onbeperkt en Possibilize, werden barrières tussen dove, slechthorende en horende mensen doorbroken. Het evenement vond plaats tijdens de Week van de Toegankelijkheid en stond dit jaar in het teken van inclusief leren en toegankelijk onderwijs.

RESIDENTIES

De afgelopen jaren experimenteerde Babel met nieuwe makers-trajecten. Vanuit een wens kennis en ervaring te delen, verdiepen en vermenigvuldigen, zodat meer makers inclusieve werkpraktijken omarmen en vervolgens op de Bühne brengen. In 2025 ontwikkelden we een structurelere aanpak en gaven we nieuwe makers een veel prominentere plek binnen onze organisatie en onze eigen werkpraktijk.

Nieuwe makers volgen een residentieprogramma van anderhalf jaar waarin zij zich artistiek kunnen ontwikkelen en hun eigen maakpraktijk in een inclusieve context kunnen onderzoeken. Dit past bij de faciliterende rol die Babel wil spelen in de (artistieke) groei van inclusieve podiumkunsten.

Resident: Nikki Manuputty

Als theatermaker, actrice, performer en educator scheidt Nikki ruimte voor wat vaak onzichtbaar blijft: lichamen die niet in het ideaalplaatje passen, stemmen die te vaak overstemd worden, verhalen die zelden verteld worden. In haar werk wordt kwetsbaarheid geen zwakte, maar een bron van kracht en schoonheid, en waar diversiteit niet als toevoeging, maar als fundament wordt omarmd.

Nikki: "De ruimte die ik voelde om het onderzoek in mezelf en met mijn omgeving aan te gaan, maakte Babel voor mij een unieke plek en kans. Hoewel ik zelf in een rolstoel zit, had ik nog nooit gewerkt met spelers met een beperking. En zo startte mijn onderzoek naar datgene dat buiten de norm bestaat."

PRESTATIES

SPEEL- & ACTIVITEITENOVERZICHT			
Titel	Locatie	Aantal	Aantal fysieke opvoeringen
NOORDERLICHT	Verschillende theaters	1	7
TIERGARTEN	Babel, verschillende theaters	1	20
Cool Unlimited	Afgelast wegens ziekte hoofdspeler	1	0
TIMMETJE	Theater Babel Rotterdam	1	13
Buitengewoon	Schouwburgplein (Rotterdam)	4	12
Theateratelier 'Klaar Mee!'	Theater Babel Rotterdam	1	14
Talentgroeppresentatie - Nikki Manuputty	Theater Babel Rotterdam	1	1
Talentgroeppresentatie - Brecht Hermans	Theater Babel Rotterdam	1	1
Talentgroeppresentatie - Christine Cornwell	Theater Babel Rotterdam	1	1
Talentgroeppresentatie - Art that Listens	Theater Babel Rotterdam	1	1
Libido romantico	Theater Babel Rotterdam	1	1
Traject Schreuder College	Babel, Schreuder College	1	12
Opening Week v/d Toegankelijkheid	Poppodium Paard (Den Haag)	1	1
Samenklanken	Theater Babel Rotterdam	1	1
Burst Your Bubble	Theater Babel Rotterdam	1	1
VOEL MIJ DAN	Theater Babel Rotterdam	2	2
Totaal aantal voorstellingen/(co)producties		20	88

ANDERSOORTIGE PRODUCTIES		
Titel	Locatie	Voorstelling
Uitstroommarkt VSO	Rotterdam College	Nee
Presentatie Ministerie VWS	Theater Babel Rotterdam	Nee
Circus talk	Theater Rotterdam	Nee
Creatieve Coalitie - Politie Nederland	Theater Babel Rotterdam	Nee
VOT-uitwisseling 'Ont-Wikkel'	Theater Totaal (Nijmegen)	Ja
Stembureau	Theater Babel Rotterdam	Nee
Engage Biennale	Theater Babel Rotterdam	Nee
Totaal aantal andersoortige producties		7

DIGITALE PRODUCTIES		
Titel	Locatie	Voorstelling
Documentaire 'Buitengewoon'	n.v.t.	Nee
Uitzending OPEN Rotterdam 'Dagen die Blijven'	n.v.t.	Nee
Uitzending NPO Radio 1 'De Nieuws BV'	Hilversum	Nee
Presentatie 'Pizza Paniek'	KINO (Rotterdam)	Nee
Totaal aantal digitale producties		4

3. (CULTUUR)EDUCATIE

Babel ziet cultuureducatie als een essentieel instrument om inclusie te bevorderen. De ontmoeting tussen leerlingen en Babel-spelers staat hierin centraal.

LEERTRAJECT BABEL-SPELERS

Bij Babel ontwikkelen spelers met een beperking die geen toegang hebben tot kunstvakopleidingen hun talenten. Ze krijgen training van gevestigde Rotterdamse podiumkunstenaars en ontmoeten andere podiumkunstinstellingen uit de stad. Door hun talent in dit vakgebied te tonen aan collega's, weerleggen zij vooroordelen over hun eigen kunnen. Door het samenwerken met andere acteurs en makers, ontwikkelen zij zich op een praktijkgerichte manier.

In 2025 heeft Babel de samenwerking met Stichting Pameijer verdiept en voorbereidingen getroffen voor een doorontwikkeling van onze alternatieve kunstvaktraining. De verder geprofessionaliseerde training wordt per 1 september 2026 gelanceerd.

We zagen het laatste jaar een groeiende toestroom van spelers die direct van school afkomen. Zij maakten kennis met Babel door het volgen van een theateratelier. Om dit effect te vergroten, nemen we deel aan uitstroommarkten. Zo stonden we in februari 2025 op de uitstroommarkt van het Rotterdam College.

THEATERATELIER 'KLAAR MEE!'

In de eerste helft van 2025 gaven we het theateratelier 'Klaar Mee!' dat direct gerelateerd was aan 'TIERGARTEN'. Met de komst van een nieuwe collega in september kreeg het theateratelier een iets andere opzet die meer op zichzelf stond.

SCHOOLVOORSTELLINGEN

In 2025 boden we voor het eerst 'TIERGARTEN' en 'TIMMETJE' als aangepaste schoolvoorstelling kosteloos aan scholen. De voorstellingen waren een goede manier om met scholen in contact te komen voor wie ons theateratelier-aanbod interessant zou kunnen zijn. Iedere schoolvoorstelling werd voorbereid met een lesbrief en afgesloten met een gesprek tussen onze spelers en de leerlingen in het publiek.

SCHREUDERCOLLEGE

Babel en het Schreuder College werken al een tijd samen op het gebied van cultuureducatie, maar in 2025 nam deze samenwerking een nieuwe vorm aan. In deze nieuwe vorm sluit het educatietraject beter aan op onze andere activiteiten, zijn de lessen meer gethematiseerd en passen ze beter in het bestaande schoolcurriculum. In twee blokken verkende Babel met de leerlingen de thema's uit 'TIERGARTEN' en 'TIMMETJE' en maakten de leerlingen kennis met theater en onze spelers. We zien 2025 als een pilot voor toekomstige samenwerkingen die beide organisaties beter past.

LOBBY

Babel heeft twee kennissessies voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport georganiseerd. Zo'n tachtig werknemers van VWS bezochten 'TIERGARTEN' en voerden een nagesprek over de impact van theater op Babel-spelers. Ook verzorgde Babel een muzikale opening van de Week van de Toegankelijkheid voor VWS, gevolgd door een gesprek met het publiek. Daarnaast zochten we de samenwerking op met JINC Rijnmond en maakten we deel uit van de Vereniging Ongekend Talent, waar inclusieve theaters kennis en ervaringen delen.

4. MARKETING & COMMUNICATIE

In de zomer van 2025 lanceerden we onze nieuwe huisstijl, gekenmerkt door frisse kleuren en een uniek lettertype. De huisstijl keert in vrijwel al onze communicatie-uitingen terug en wordt hiermee een herkenningspunt van Babel. Ook hebben we afgelopen jaar de marketing-/communicatiestrategie herzien. Als onderdeel van deze herziene strategie doen we meer onderzoek naar ons publiek en bereik.

WEBSITE

Met de nieuwe huisstijl lanceerden we ook een volledig vernieuwde website. We hebben de informatiestructuur herzien en maakten de website moderner en toegankelijker.

SOCIALE MEDIA

Babel is actief op Facebook, Instagram, LinkedIn en YouTube. We zetten deze kanalen in om de naamsbekendheid van ons gezelschap te vergroten, mensen te informeren over onze werkzaamheden en voorstellingen te promoten.

Met name ons bereik op Instagram nam in 2025 toe. Zo zagen we een groei van 69% in het bereik, verdubbelde het aantal interacties met onze content en werd er ruim 1.5 keer vaker op een door ons gedeelde link geklikt ten opzichte van 2024.

Volgers/Abonnees

	2.6 duizend
	1.6 duizend
	415
	143

E-MAILMARKETING

Babel heeft een nieuwsbrief met ongeveer zesduizend abonnees. In 2025 verhoogden we de frequentie van de nieuwsbrief van een aantal keer per jaar naar eens per maand. Ook stuurden we incidentele e-mails met voorstellingspromotie naar abonnees met specifieke interessegebieden, zoals voorstellingen voor doven/slechthorenden of kerstvoorstellingen.

Sharoma Dhoen en Quintis Ristie in 'Dagen die Blijven'

VERMELDINGEN IN DE MEDIA

In 2025 verscheen Babel op verschillende plekken in de Nederlandse media. Zo werden artistiek directeur Erik-Ward Geerlings en speler Selma Eijbersen uitgenodigd om in radioprogramma De Nieuws BV over 'TIERGARTEN' te vertellen. Voor het programma 'Dagen die Blijven' bezocht OPEN Rotterdam samen met speler Sharoma Dhoen het evenement 'Burst Your Bubble'. Ook ontvingen we recensies van de Theaterkrant voor 'TIERGARTEN' en 'TIMMETJE'.

OFFLINECOMMUNICATIE

Postercampagnes

We vergroten de zichtbaarheid van Babel en onze spelers onder andere met postercampagnes in Rotterdam. In 2025 verspreidden we posters voor 'TIERGARTEN' en 'TIMMETJE'. Ook organiseerden we in september een postercampagne met typografische posters als onderdeel van de huisstijllancering.

Flyeractie

Met een flyeractie nodigden we onze buurtgenoten uit om gratis de kerstvoorstelling 'TIMMETJE' bij te wonen, met als doel de verbinding met en in de buurt en de naamsbekendheid van Babel te vergroten.

SAMENWERKINGEN

Om een breder publiek te bereiken, zijn we in 2025 samenwerkingen aangegaan met verschillende partijen. Voor 'TIERGARTEN' en 'TIMMETJE' boden we tickets aan via We Are Public, een cultureel lidmaatschap dat zich inzet om meer publiek voor kunst en cultuur te genereren, en de Ticketbank, het culturele equivalent van de Voedselbank. Voor de voorstellingspromotie van 'TIERGARTEN' bundelden we onze krachten met coproducent het DoelenEnsemble.

ANALYSE & ONDERZOEK

Kaartverkoop

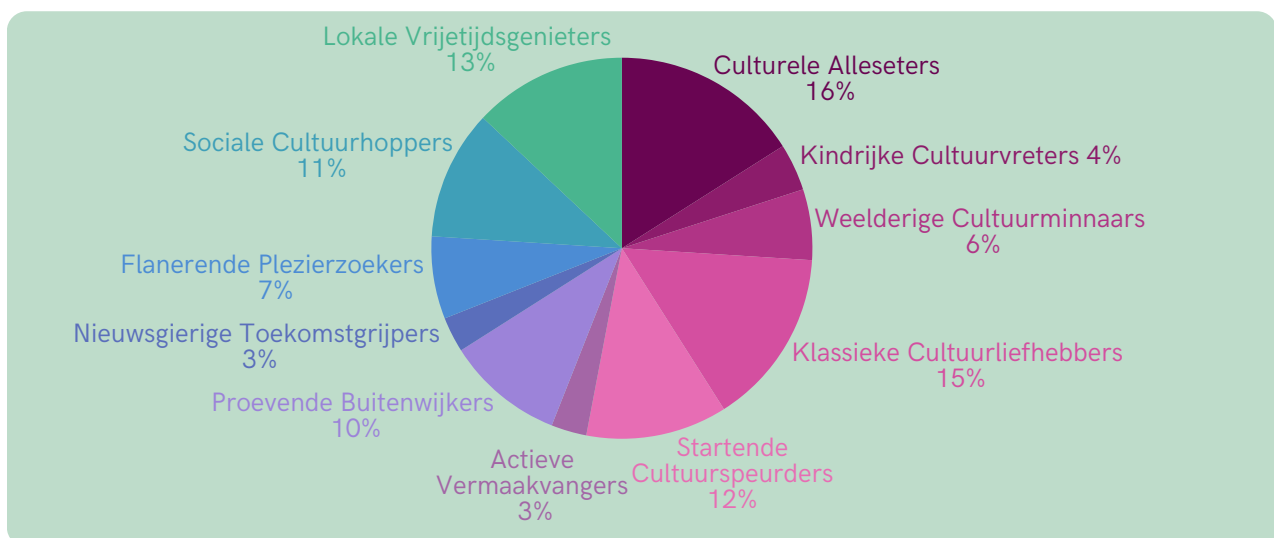
In 2025 was bijna 68% van ons voorstellingspubliek een nieuwe bezoeker van Babel. Ongeveer de helft van ons publiek komt uit Rotterdam. Om theater toegankelijker te maken voor mensen met een beperkt budget, bieden we 'Warm welkom'-tickets aan voor een gereduceerd tarief. In 2025 maakte 8% van onze kaartkopers gebruik van deze optie.

Publiek- en impactonderzoek

Uit een publiek- en impactonderzoek naar 'TIERGARTEN', uitgevoerd via het Publiek & Impact Dashboard van Rotterdam Festivals, bleek dat de 22 deelnemers de voorstelling gemiddeld waardeerden met een 9.1. Van de deelnemers was 86% diep geraakt door de voorstelling en 40% werd door hun bezoek aan het stuk enthousiaster over Rotterdam.

Doelgroepenanalyse

Uit de doelgroepenanalyse van Rotterdam Festivals blijkt dat ons aanbod bovengemiddeld interessant is voor de Culturele Alleseters, Weelderige Cultuurminnaars en Klassieke Cultuurliefhebbers. De Sociale Cultuurhoppers, Nieuwsgierige Toekomstgrijpers, Flanerende Plezierzoekers en Lokale Vrijtijdsgenieters weten Babel juist minder goed te vinden. Wel zagen we in 2025 een betere vertegenwoordiging van de drie laatstgenoemde groepen ten opzichte van 2024.

Procentuele verdeling bezoekers Babel uit Rotterdam

5. BELEID

BELEIDSSPEERPUNTEN

Innovatie

Dankzij onze samenwerkingen met andere (Rotterdamse) culturele instellingen en makers, werden we gezien door nieuw publiek (en) op nieuwe locaties. Hiermee maken we het gangbaarder om te kijken en luisteren naar performers die tot op heden weinig gezien en gehoord worden. Door niet alleen een brug te slaan tussen cultuur en zorg, maar ook tussen verschillende culturele disciplines, zijn we tot nieuwe inzichten, werkwijzen en presentatievormen gekomen.

Inclusie

Inclusiviteit is een essentieel onderdeel van Babels identiteit. Het is immers onze missie om de kwaliteit, waardering en zichtbaarheid van inclusieve podiumkunst te verhogen. Talentontwikkeling voor mensen die niet terecht kunnen bij een reguliere kunstvakopleiding is een van onze kerntaken. We betrekken andere culturele instellingen en makers bij onze inclusieve werkpraktijk en brengen Rotterdamse jeugd met inclusieve podiumkunsten in aanraking door middel van ons educatieprogramma en de jaarlijkse familievoorstelling.

Interconnectie

We verbinden cultuur en zorg door onze samenwerking met Pameijer. Met onze coproducties en de residenties koppelen we andere culturele instellingen en makers aan Babel en onze spelers, maar ook aan elkaar, waarbij uiteenlopende podiumkunstdisciplines eveneens met elkaar in aanraking komen. Op zowel nationaal als internationaal niveau zoeken we de samenwerking op met andere inclusieve culturele initiatieven.

Ook verdiepen we onze samenwerkingen met scholen en werken we steeds vaker samen met partijen uit andere maatschappelijke domeinen zoals de Politie Rotterdam-Rijnmond.

CODES

Babel volgt de Fair Practice Code en past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur en Code Diversiteit & Inclusie toe.

Fair Practice Code

Babel volgt de CAO Toneel en Dans voor zowel de vaste medewerkers als de zzp'ers die op basis van deze CAO worden ingeschaald. Iedereen die bij Babel start, mag kiezen tussen een (project)aanstelling als werknemer of als zzp'er.

Solidariteit: Iedereen werkzaam bij Babel draagt gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de manier waarop we gelijkwaardig samenwerken. De inclusieve werkwijze van Babel zorgt voor een grote mate van onderling vertrouwen. Voor de vaste spelers met een beperking bij Babel is honorering en solidariteit vanuit het principe Fair Pay helaas nog niet mogelijk. Onze spelers ontvangen allemaal een vorm van arbeidsongeschiktheidsuitkering en werken bij Babel vanuit het programma Pameijerwerkt!. Als we hen zouden betalen als reguliere werknemers, verliezen ze (een deel van) hun uitkering en de daaraan verbonden indicatie en zorg.

Duurzaamheid: Babel gelooft in duurzame relaties binnen het team, of het nu gaat over medewerkers of zzp'ers die een bepaalde expertise inbrengen. We reizen, ook met onze spelers, zo veel mogelijk met het openbaar vervoer naar locaties. In onze decors werken we met hergebruikte materialen. De kostuums van onze spelers bestaan uit tweedehands kleding die door onze kostuummaker(s) op maat wordt gemaakt.

Vertrouwen: Babel heeft een open werkcultuur waarin ieders input en rol wordt gewaardeerd. Het afgelopen jaar van samen bouwen heeft het onderlinge vertrouwen verder verstrekt.

Transparantie: Babel heeft de ANBI-status, derhalve worden het jaarverslag en de jaarrekening ieder jaar gepubliceerd op de website.

Governance Code Cultuur

Bestuur & Raad van Toezicht

Babel heeft een directeur-bestuurder en Raad van Toezicht-model. Taken en verantwoordelijkheden van deze twee entiteiten zijn vastgelegd in reglementen. De RvT bestaat uit vijf onafhankelijke leden die ieder een eigen profiel vervullen vanuit verschillende expertises. Hiertoe is een profielschets opgesteld. De RvT-leden ontvangen per vergadering een vacatievergoeding en eventuele onkosten kunnen worden vergoed.

De RvT kwam in 2025 vier keer fysiek bijeen, te weten op 14 maart, 3 juli, 22 september en 17 december. Naast deze vergaderingen heeft de RvT twee keer online overlegd over specifieke onderwerpen, wetende huisvesting van Babel en een continuatie van de samenwerking tussen Babel en Pameijer.

De RvT heeft tijdens de vergadering van 17 maart 2026 het jaarverslag 2025 en de jaarrekening 2025 vastgesteld.

De RvT is zodanig samengesteld dat alle leden ten opzichte van elkaar, de directeur-bestuurder(s) en welk deelbelang dan ook, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. De RvT is een afspiegeling van de organisatie en waar de organisatie voor staat.

RvT-leden worden aangesteld voor een periode van maximaal vier jaar met mogelijkheid tot verlenging. Op 17 december 2025 heeft er een voorzitterswissel plaatsgevonden. Waarnemend voorzitter Faryda Hussein is vanwege het eindigen van haar termijn teruggetreden en heeft haar taken en verantwoordelijkheden overgedragen aan Boris Dumfries. Een schema van aan- en aftreden staat op de volgende pagina.

Deborah Stolk is sinds 12 oktober 2023 directeur-bestuurder van Babel. De organisatie onderzoekt of zij in 2026 kan bewegen naar een tweekoppige Raad van Bestuur.

Het functioneren van de directeur-bestuurder is geëvalueerd door de RvT op basis van een zelfevaluatie en beoordeling door de RvT op 17 december 2025. Er zijn een verslag en concrete afspraken gemaakt.

De directeur-bestuurder heeft een contract voor onbepaalde tijd, passend binnen de vigerende wet- en regelgeving (Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector). Zij heeft een vrijwillige nevenfunctie als bestuurslid (penningmeester) van de Vereniging Ongekend Talent.

NAAM	FUNCTIE	FUNCTIE IN RvT	1E TERMIJN	AFTREDEN	2E TERMIJN	AFTREDEN
Boris Dumfries	Voorzitter	Voorzitter - Profiel politiek/bestuurlijk	17-12-2025	17-12-2029		
Marc Pil	Zakelijk directeur Nederlands Dans Theater	Lid RvT - Profiel financieel	22-11-2018	22-11-2022	22-11-2022	22-11-2026
Maretta Johnson	Conservator Atlas van Stolk & Onderzoeker	Lid RvT - Profiel kunst, cultuur en partnerschappen	15-10-2024	15-10-2028		
Alexander Steensma	Partner Steensmaeven & Mediator	Lid RvT - Profiel juridisch	03-07-2025	03-07-2029		
Evert van der Zwan	Strategisch adviseur Ministerie VWS	Lid RvT - Profiel zorg, emancipatie en maatschappelijk belang	03-07-2025	03-07-2029		

Overzicht aan- en aftreden Raad van Toezicht van Babel

RISICOBEBEERSING

Babel onderscheidt onderstaande risico's voor zijn bedrijfsvoering.

Huisvesting: Er bestaat veel onzekerheid rondom de huisvesting van Babel op de Eendrachtstraat. Ook zal Babel additionele ruimte nodig hebben voor nieuwe activiteiten. We zijn in gesprek met de verhuurder, de gemeente en andere partijen om tot een permanente oplossing te komen.

Personeel: Babel heeft een ontzettend specialistische werkpraktijk. Teamleden bouwen in hun werk veel kennis op, die moeilijk te vervangen is. Naast het creëren van een open werkomgeving en een platte hiërarchie, bieden we teamleden ook de mogelijkheid zich te blijven ontwikkelen en te blijven leren. Daarnaast spreken we met regelmaat over ambities en mogelijkheden binnen en buiten Babel.

Liquiditeit: De concentratie van uitgaven voor producties gecombineerd met subsidiestructuren die uitkeren bij afronding van een project, bieden uitdagingen. Er is met een aantal financierders echter een dusdanig goede relatie dat bevoorschotting mogelijk is.

Continuïteit: Babel heeft een beperkt eigen vermogen. We willen dit eigen vermogen binnen de cultuurplanperiode 2025-2028 op niveau brengen dat we in geval van calamiteiten gedurende een half jaar aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen.

Inkomsten: Babel is voor een groot deel afhankelijk van subsidies. Om rust in de financiële bedrijfsvoering te brengen, richt Babel zijn fondsenwerving op meerjarige ondersteuning. Ook zal Babel in 2026 een vriendenprogramma ontwikkelen om alternatieve vormen van inkomen te genereren.

Operationeel: Onvoorziene uitgaven of tegenvallende resultaten uit projecten en een krappe personele bezetting zijn risico's voor de realisatie van activiteiten. Strakke budgettering en monitoring van realisatie maken ons wendbaar genoeg om tijdig bij te sturen.

Interne controle: Babel hanteert functiescheiding en een vierogenprincipe bij betalingen. Ook wordt toezicht gehouden op de interne controle vanuit de RvT en een externe accountant.

Integriteit: Omdat Babel met een kwetsbare groep mensen werkt, schenken we hier specifiek veel aandacht aan. Babel heeft uitgebreide protocollen die worden onderschreven door al onze werknemers. We werken met een onafhankelijke vertrouwenspersoon. In 2025 was er geen sprake van situaties van belangenverstremming of tegenstrijdig belang. Babel heeft hier indien nodig procedures voor opgesteld.

CODE CULTURELE DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Beleidsscan

Algemene visie en beleid	5
Programma	4.6
Publiek	4.5
Personeel	4.3
Partners	5

Programma: Ons aanbod in voorstellingen groeit nog steeds in variatie en brengt verschillende disciplines samen. Ook biedt Babel in toenemende mate plek aan inclusieve initiatieven van anderen, wat de diversiteit in het aanbod verder vergroot.

Publiek: Babel spreekt in toenemende mate nieuw publiek aan, zie ook [hoofdstuk 4](#). Met ons 'Warm welkom'-ticket en aanbod via de Ticketbank richten we ons op Rotterdammers met een beperkt budget. Ongeveer 8% van onze kaartkopers werkt bij Pameijer en zo'n 2% is cliënt bij de zorginstelling.

Personeel: De diversiteit van het gezelschap en organisatie blijft onverminderd groot. We zouden aan de RvT graag een lid met een beperking toevoegen. We zoeken actief naar geschikte kandidaten voor openstaande RvT-vacatures.

Partners: Er zijn nauwe samenwerkingen met verschillende zorgorganisaties en het onderwijs op verschillende niveaus. Ook werkt Babel steeds meer samen met andere culturele partners en partners in het maatschappelijk domein in de stad.

Toegankelijkheid: De fysieke toegankelijkheid van Babels (publieks)zaal en studio, de kleedruimte en andere faciliteiten, zoals aangepaste badkamers en sanitair, is goed. De sociale toegankelijkheid is groot. Kwetsbare mensen worden begeleid of gecoacht door de zorgmedewerkers.

'Buitengewoon' - Foto: Jasper van Leeningen

b. FINANCIËLE TOELICHTING

De transitie naar een nieuw administratiebureau per januari 2025 en een andere manier van begroten en toeschrijven van gemaakte kosten, veroorzaakt verschuivingen binnen de Staat van Baten en Lasten. Deze laat op vier onderdelen een groot verschil zien namelijk Bijdragen uit private middelen (11), Activiteitenlasten personeel-honoraria (24), Activiteitenlasten personeel-docenten (26) en Activiteitenlasten materieel (27).

BIJDRAGEN UIT PRIVATE MIDDELEN (11)

Voor activiteiten die uitgesteld zijn naar 2026, verhuizen ook de (geprognostiseerde) subsidies. De begroting 2026 laat dit zien onder geprognostiseerde private middelen. Dit is inherent aan het theaterbedrijf en de flexibele financiële bedrijfsvoering van het theater. Daarnaast heeft het bestuur besloten de fondsenwerving te richten op meerjarige subsidies en weg te bewegen van de instabiliteit die gepaard gaat met projectsubsidies. Er is daardoor minder inzet geweest op projectsubsidies. Activiteiten zijn hierop aangepast. Achterblijvende private middelen zijn ook te verklaren doordat er in de begroting rekening gehouden was met een additionele subsidie van Stichting Droom en Daad (nog eens 60.000 euro) die uiteindelijk per januari 2026 is toegezegd.

ACTIVITEITENLASTEN PERSONEEL-HONORARIA (24) & ACTIVITEITENLASTEN PERSONEEL-DOCENTEN (26)

Er is een verschuiving van gerealiseerde honoraria zichtbaar van Activiteitenlasten personeel-docenten (26) naar een stijging van Activiteitenlasten personeel-honoraria (24).

In de begroting voorzag Babel per september een vierdaagse kunstvaktraining op te starten. De financiering hiervoor bleef echter achter en opschaling van training was (nog) niet mogelijk. Babel koos ervoor spelers te verbinden aan verschillende grote en kleine producties wat resulteerde in hogere uitvoeringskosten.

ACTIVITEITENLASTEN MATERIEEL (27)

Een verklaring voor het verschil in begrote en gerealiseerde Activiteitenlasten materieel is meervoudig. In de ingediende begroting 2025 werd nog onvoldoende onderscheid gemaakt tussen verschillende kosten binnen een productie. Zowel honoraria als materiele kosten waren onder productiekosten opgenomen. In de realisatie is dat onderscheid wel gemaakt. Productionele honoraria zijn dan ook gerealiseerd onder Activiteitenlasten personeel-honoraria (24). Ook is er binnen de productiekosten gekozen voor een minimaal (en kostenefficiënt) decor voor 'TIERGARTEN' en 'TIMMETJE'.

Tot slot hebben we ervoor gekozen een aantal kostbare zaken die drukte op de materiele (huur)lasten, nu zelf aan te kopen en af te schrijven (lichttechniek, podium- en tribuneonderdelen, instrumenten). Dit gaf verlichting van de materiele lasten, maar resulteerde in stijgende afschrijvingskosten (21).

Binnen de post Overige Activiteitenlasten zijn voorziene kosten/projecten uitgesteld tot 2026 of op andere manieren gefinancierd. Binnen de publiciteitskosten activiteiten werd er gewerkt met een nieuwe vormgever wat een grote kostenbesparing realiseerde.